เรื่องเสร็จที่ ๓๑๕/๒๕๕๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและการประกาศทางน้ำชลประทานในเขตอุทยานแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๖/๑๓๑๓๙ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ได้มีมติที่ประชุมกรณีกรมชลประทานขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ โดยเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้ว ให้กรมชลประทานยินยอมมอบพื้นที่ดังกล่าวคืนให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อประกาศกำหนดพื้นที่บริเวณที่เพิกถอนให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ต่อมากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ เพื่อหารือเรื่อง การขออนุญาตก่อสร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และการส่งมอบพื้นที่เพิกถอนเพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานประกาศกลับเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้กรมชลประทานมอบพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคืนให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่งและต่อมากรมชลประทานได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๓/ป ๔๔ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เรื่อง รายงานการประชุม เรื่องการอนุญาตก่อสร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และการส่งพื้นที่เพิกถอนเพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน ประกาศกลับเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยขอแก้ไขมติรายงานการประชุมดังกล่าวเป็น “กรมชลประทานยินยอมมอบพื้นที่ที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคืนให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชอีกครั้งหนึ่ง โดยขอประกาศกำหนดทางน้ำชลประทานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติก่อนส่งคืน” และได้ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีการทับซ้อนของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชพิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าไม่มีการประกาศพื้นที่เพิกถอนบริเวณอ่างเก็บน้ำให้เป็นอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่งจะเกิดปัญหาการลักลอบตัดต้นไม้ แปรรูปไม้ เก็บหาของป่า ล่าสัตว์ ตลอดจนการบุกรุก ยึดถือครอบครองทำการเกษตรสร้างที่พัก แพ ร้านอาหาร หรือรีสอร์ท ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำที่ขอเพิกถอนซึ่งคาบเกี่ยวกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ในการปฏิบัติยากที่จะตรวจสอบว่าจุดใดอยู่นอกหรือในเขต นอกจากนี้การกระทำผิดในเขตอุทยานแห่งชาติ ผู้กระทำผิดจะเข้ามาตามช่องทางอ่างเก็บน้ำ โดยใช้เรือ แพ หรือห่วงยางเป็นพาหนะเข้าไปกระทำผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๖๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กับพื้นที่น้ำท่วมบริเวณกว้าง ยากที่จะเข้าไปป้องกันปราบปรามการกระทำผิดได้ ทำให้เป็นปัญหาอย่างมากต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติ และการปฏิบัติงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกับกรมชลประทานอาจมีปัญหาด้านกฎหมายเนื่องจากมีการทับซ้อนของกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้นที่ใช้บังคับในพื้นที่เดียวกัน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้พิจารณาแล้ว จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เมื่อกรมชลประทานก่อสร้างแล้วเสร็จ และได้ประกาศทางน้ำชลประทานแล้ว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะประกาศพื้นที่ดังกล่าวกลับเป็นอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง การบังคับใช้กฎหมายระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชและกรมชลประทานซึ่งทับซ้อนในพื้นที่เดียวกัน การปฏิบัติงานด้านกฎหมายจะขัดแย้งกันหรือไม่ และหากขัดแย้งกัน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชสามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้าง

๒. ในกรณีที่พื้นที่อ่างเก็บน้ำอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและยังมิได้มีการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ ซึ่งกรมชลประทานต้องการประกาศทางน้ำชลประทานในบริเวณดังกล่าวกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจำเป็นต้องเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติบางส่วนเพื่อให้กรมชลประทานประกาศทางน้ำหรือไม่ อย่างไร หากไม่เพิกถอนพื้นที่ จะมีวิธีการให้กรมชลประทานดำเนินการอย่างไรได้บ้าง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์(กรมชลประทาน) และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตราขึ้นใช้บังคับโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน และเพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน[๑] ซึ่งมาตรา ๑๖[๒] และมาตรา ๑๗[๓] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ได้บัญญัติห้ามการกระทำอันมีลักษณะเป็นการทำลาย

---

[๑]หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทรงอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป

[๒]มาตรา ๑๖ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า

(๒) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ยางไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น

สภาพทางธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติไว้ อันเป็นบทบัญญัติห้ามเป็นการทั่วไป กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไปหรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หากมีการกระทำอันต้องห้ามดังกล่าวย่อมเป็นความผิด แต่มาตรา ๑๙[๔] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ได้บัญญัติยกเว้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ได้ในกรณีที่เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการหรืออำนวยความสะดวกในการทัศนาจรหรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

---

(๓) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์

(๔) ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย

(๕) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้นหรือเหือดแห้ง

(๖) ปิดหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๗) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว

(๘) เก็บ หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้

(๙) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในทางที่มิได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๐) นำอากาศยานขึ้นลงในที่ที่มิได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๑) นำหรือปล่อยปศุสัตว์เข้าไป

(๑๒) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

(๑๓) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๔) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่าง ๆ

(๑๕) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้

(๑๖) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๑๗) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอื่นอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่คนหรือสัตว์

(๑๘) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่าง ๆ ในที่ที่มิได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๑๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง

[๓]มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำให้หลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย หรือไร้ประโยชน์

[๔]มาตรา ๑๙ บทบัญญัติในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนาจรหรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความปลอดภัยหรือให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

เมื่อการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำต้องมีการเข้ายึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่นสร้าง แผ้วถางหรือเผาป่า และมีการกระทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด ทราย หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วยท่วมท้น หรือปิดหรือกีดขวางทางน้ำ จึงเป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ และไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ดังนั้น การจะก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติ จึงต้องดำเนินการกันพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำออกจากเขตอุทยานแห่งชาติเสียก่อนโดยการตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๗[๕] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ หากไม่มีการเพิกถอนพื้นที่ดังกล่าว กรมชลประทานไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ เนื่องจากขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งมุ่งประสงค์ที่จะคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้คงอยู่สภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เมื่อพิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชแล้วจึงมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและกรมชลประทานได้ประกาศทางน้ำชลประทานแล้ว พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำจึงอยู่ในอำนาจการดูแลของกรมชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ เมื่อได้มีการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและประกาศทางน้ำชลประทานดังกล่าวแล้ว แต่เพื่อเป็นการคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงอาจประกาศพื้นที่ดังกล่าวกลับเป็นอุทยานแห่งชาติอีกครั้ง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖[๖] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ได้

กรณีการบังคับใช้กฎหมายระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและกรมชลประทานในพื้นที่เดียวกันนั้น จะต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของกฎหมายทั้งสองฉบับประกอบกัน กล่าวคือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตราขึ้นใช้บังคับโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน และเพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน ส่วนพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง

---

[๕]มาตรา ๗ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มิใช่เป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทั้งหมด ให้มีแผนที่แสดงเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

[๖]มาตรา ๖ เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชนก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ”

ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มิได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง

พุทธศักราช ๒๔๘๕ ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำ หรือเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือแบ่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายความรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับรวมถึงการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทานด้วย โดยมาตรา ๕[๗] แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ ให้อำนาจรัฐมนตรีในการประกาศทางน้ำชลประทานก็เพื่อการควบคุมดูแลการจัดสรรการใช้น้ำและเพื่อการบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทาน เมื่อกฎหมายทั้งสองฉบับมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน การบังคับใช้กฎหมายแต่ละฉบับจึงต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ กรมชลประทานจึงมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลอ่างเก็บน้ำและทางน้ำชลประทานที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติได้เท่าที่การกระทำการใด ๆ นั้น ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖[๘] และมาตรา ๑๗[๙] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

ประเด็นที่สอง กรณีพื้นที่อ่างเก็บน้ำที่มีอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติโดยยังมิได้เพิกถอนอุทยานแห่งชาติ หากกรมชลประทานประสงค์จะประกาศกำหนดทางน้ำชลประทานจะสามารถกระทำได้หรือไม่นั้น จะต้องแยกพิจารณาเป็นสองกรณี คือ กรณีที่กรมชลประทานได้เข้าไปสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติโดยมีการขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้แล้วอย่างถูกต้องก่อนที่จะมีการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติในภายหลัง กับกรณีที่กรมชลประทานได้เข้าไปสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยมิได้มีการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ โดยมีความเห็นในแต่ละกรณี ดังนี้

กรณีที่กรมชลประทานได้เข้าไปก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งต่อมาได้มีการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติในภายหลังโดยชอบ กรมชลประทานสามารถประกาศกำหนดทางน้ำชลประทานตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ เฉพาะในเขตอุทยานแห่งชาติที่มีพื้นที่อ่างเก็บน้ำแล้วได้ เท่าที่การกระทำใด ๆ นั้นไม่มีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ส่วนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานที่จะต้องเข้าไปดูแลบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชย่อมอาศัยอำนาจตามมาตรา

---

[๗]มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทางน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

ประเภท ๑ ทางน้ำที่ใช้ในการส่ง ระบาย กัก หรือกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน

ประเภท ๒ ทางน้ำที่ใช้ในการคมนาคมแต่มีการชลประทานร่วมอยู่ด้วย เฉพาะภายในเขตที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน

ประเภท ๓ ทางน้ำที่สงวนไว้ใช้ในการชลประทาน

ประเภท ๔ ทางน้ำอันเป็นอุปกรณ์แก่การชลประทาน

ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าทางน้ำใดเป็นทางน้ำชลประทาน และเป็นประเภทใด

[๘]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

[๙]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

๑๙[๑๐] แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ประกอบกับข้อ ๘[๑๑] แห่งระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ดังกล่าวได้

สำหรับกรณีที่กรมชลประทานได้เข้าไปสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยมิได้มีการเพิกถอนอุทยานแห่งชาตินั้น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ มิได้เปิดช่องให้มีการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติในลักษณะดังกล่าวได้ ดังนั้น การที่กรมชลประทานเข้าไปดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยมิได้มีการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติส่วนนั้นออกเสียก่อน กรมชลประทานจึงไม่สามารถประกาศทางน้ำชลประทานได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๕๑

---

[๑๐]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

[๑๑]ข้อ ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ หรือลูกจ้างในสังกัดของส่วนราชการผู้ใช้ประโยชน์ มีอำนาจปฏิบัติการในเขตอุทยานแห่งชาติเฉพาะกรณีและเฉพาะแห่ง

ในกรณีที่ไม่มีการแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดของส่วนราชการผู้ใช้ประโยชน์เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บริเวณที่ดินที่กันออกตามข้อ ๗ อยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำอุทยานแห่งชาตินั้นจนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น